

PM 2016:97 RI (Dnr 110-464/2016)

Uppdaterad indelningsgrund i delmodellen för barn och ungdomar med utländsk bakgrund

Remiss från Finansdepartementet

Remisstid den 10 juni 2016

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Som svar på remissen ”Uppdaterad indelningsgrund i delmodellen för barn och ungdomar med utländsk bakgrund” hänvisas till vad som sägs i promemorian.

Föredragande borgarrådet Karin Wanngård anför följande.

Ärendet

Statskontoret föreslår i en rapport att kostnadsutjämnings delmodell för barn och ungdomar med utländsk bakgrund justeras så att distrikt utgör indelningsgrund för beräkningar av utfallet i delmodellen istället för församlingar. Församlingar har på grund av sammanslagningar blivit en alltför instabil indelningsgrund i folkbokföringen.

Förslaget innebär att den ekonomiska omfördelningen i delmodellen ökar. En mer finfördelad indelningsgrund fångar upp andelen barn och ungdomar med utländsk bakgrund med högre precision än en grövre indelningsgrund.

För Stockholms stads del blir förändringen minus 19 kr per invånare vilket totalt för staden blir minus 18 miljoner kronor. Beloppen beräknas vara oförändrade mellan år 2016 och år 2017 för stadens del.

Remissen finns att läsa i sin helhet på [Statskontorets hemsida](#).

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret är positivt till förslaget, men påminner om tidigare presenterade rapporter från Statskontoret med förslag till förändringar i delmodellerna individ- och familjeomsorg och förskolan och anser att samtliga dessa tre rapporter nu bör beredas och beslutas i ett sammanhang och resultera i ett samlat förslag till riksdagen om förändringar i kostnadsutjämnings.

Mina synpunkter

Goda förutsättningar för välfärd och utveckling ska råda i hela landet. Det är viktigt att utjämningsystemet ger bra möjligheter för landets kommuner att skapa villkor

för att garantera en likvärdig välfärd. De kommuner som har merkostnader i framförallt förskola och skola till följd av stadsdelar med många barn och elever med utländsk bakgrund kompenseras för detta i denna delmodell.

Förslaget från Statskontoret att ändra indelningsgrund är rimligt och nödvändigt. Statskontoret har gjort en grundlig utvärdering av alternativ baserat på krav på precision, dataförsörjning och enkelhet och föreslår att distrikt bör utgöra ny inledningsgrund. Den nuvarande modellen med församlingar utgår från uppgifter om befolkningen från år 2009 och uppdateras inte. En mer finfördelad indelningsgrund fångar upp andelen barn och ungdomar med utländsk bakgrund med högre precision.

Det är angeläget att regeringen nu låter Statskontorets professionella bedömningar av systemet få genomslag snarast möjligt så att kommunerna kan ha en god framförhållning och stabila och förutsägbara planeringsförutsättningar.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Som svar på remissen ”Uppdaterad indelningsgrund i delmodellen för barn och ungdomar med utländsk bakgrund” hänvisas till vad som sägs i promemorian.

Stockholm den 11 maj 2016

KARIN WANNGÅRD

Bilaga

Remiss av Statskontorets rapport Uppdaterad indelningsgrund i delmodellen för barn och ungdomar med utländsk bakgrund, sammanfattning

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Remissammanställning

Ärendet

Regeringen har uppdragit åt Statskontoret att undersöka om den nya distriktsindelningen bör utgöra indelningsgrund i delmodellen för barn och ungdomar med utländsk bakgrund. Statskontoret överlämnade den 16 september 2015 till regeringen rapporten Uppdaterad indelningsgrund i delmodellen för barn och ungdomar med utländsk bakgrund med förslag till ny indelningsgrund samt beräknade utfall för enskilda kommuner.

Delmodellen utjämnar för de merkostnader i framför allt förskola och skola som kan följa av att en kommun har stadsdelar med relativt många barn och elever med utländsk bakgrund. Beräkningarna baseras på befolkningen i de församlingar där andelen barn och ungdomar med utländsk bakgrund överstiger riksgenomsnittet. Uppgifter om befolkningen i nuvarande delmodell är från år 2009 och uppdateras inte.

Statskontoret har utvärderat distriktsindelning i förhållande till alternativa indelningsgrunder (församling, kommun och valdistrikt). I utvärderingen har Statskontoret ställt upp krav på indelningsgrunden vad gäller precision, dataförsörjning och enkelhet. Distrikt uppfyller de krav som ställts upp. Statskontoret föreslår därför att distrikt bör utgöra indelningsgrund i delmodellen.

Förslaget innebär att den ekonomiska omfördelningen i delmodellen ökar. En mer finfördelad indelningsgrund fångar upp andelen barn och ungdomar med en utländsk bakgrund med högre precision än en grövre indelningsgrund.

I uppdraget har också ingått att beräkna utfallet för enskilda kommuner. Det ekonomiska utfallet utjämningsåret 2016 skulle förändras i ett intervall mellan minus 53 kronor per invånare till plus 145 kronor per invånare (median på minus 19 kronor per invånare) för samtliga kommuner. Kommuner som inte har en andel barn och ungdomar med utländsk bakgrund över riksgenomsnittet med nuvarande indelningsgrund och som inte heller skulle få det med distrikt får samtliga en utfallsförändring med minus 19 kronor, eftersom omfördelningen ökar i delmodellen. För Stockholms stads del blir förändringen minus 19 kr per invånare vilket totalt för staden blir minus 18 miljoner kronor. Beloppen beräknas vara oförändrade mellan år 2016 och år 2017 för stadens del.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 21 april 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret är positiv till den nu föreslagna förändringen. Att justera indelningsgrunden från församlingar till en mer stabil indelningsgrund, i detta fall distrikt, är en förändring som staden redan har gjort eller kommer att göra i flera andra statistikmodeller.

Förändringen är inte särskilt omfattande och det är en metodisk och relevant genomgång av olika förslag till indelningsgrunder som Statskontoret har gjort i sin analys. Stadsledningskontoret vill dock i detta sammanhang erinra om de två rapporter Finansdepartementet våren 2015 skickade ut på remiss om kostnadsutjämnningen, vilka tagits fram av Statskontoret:

- Kommunal utjämnning för individ- och familjeomsorg (IFO) – förslag till justeringar
- Delmodellen för förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet – förslag till uppdateringar

De föreslagna förändringarna i dessa rapporter avsåg kostnadsutjämnningens delmodeller för individ- och familjeomsorg (IFO) respektive förskolan. För IFO-modellen föreslogs att variabeln om långvarigt ekonomiskt bistånd borde tas bort eftersom den medför en risk för påverkbarhet. Vidare föreslogs att en variabel om barnfattigdom borde ingå i delmodellen. Beträffande förskolemodellen föreslogs att vistelsetidsindexet i modellen skulle baseras på den egna kommunens vistelsetider, istället för på kommungruppens.

Stadsledningskontoret var i sitt remissvar våren 2015 positiv till dessa förändringar, och anser fortfarande att dessa förslag är befogade och genomarbetade. Stadsledningskontoret anser att samtliga dessa tre rapporter nu bör beredas och beslutas i ett sammanhang och resultera i ett samlat förslag till riksdagen om förändringar i kostnadsutjämnningen.

Stadsledningskontoret vill avslutningsvis understryka vikten av att beslut fattas i god tid innan förändringarna träder i kraft så att kommunerna kan ha en god framförhållning och stabila och förutsägbara planeringsförutsättningar.